

STAV A PERSPEKTÍVY VYUŽÍVANIA SOLÁRNEHO TEPLA V EURÓPE

Pavla Nováková, Milan Novák

Thermosolar Žiar s.r.o., Na vartičke, 965 01 Žiar nad Hronom,
Tel. 00421/45/601 6000, Fax:00421/45/6722844 email: novak@thermosolar.sk

Ťažisko analýzy trhu termických slnečných kolektorov v Európe bude zamerané na staré členské štáty EÚ. V ostatnej časti Európy často nie sú k dispozícii hodnoverné štatistické údaje a veľkosť trhu je výrazne menšia.

Podľa ESTIF (European Solar Thermal Industry Federation) [1], takmer sa dosiahol cieľ pre rok 2003, stanovený Európskou komisiou v r. 1996, namontovať 15 mil. m² termických slnečných kolektorov. Dosiahnuť ďalší cieľ, v r. 2010 namontovať 100 mil. m² slnečných kolektorov sa však pravdepodobne bez zintenzívnenia podporných aktivít na európskej národnej aj regionálnej úrovni nespĺní.

Príspevok jednotlivých členských krajín EÚ k dosiahnutiu tohto cieľa je však veľmi rozdielny, čo dokumentujú údaje uvedené v tabuľke I.

Country	1998	1999	2000	2001	2002
Germany	350	420	615	900	540
Austria	166	141	150	165	155
Greece	154	160	170	180	152
Spain	20	33	41	55	65
Italy	26	22	28	35	56
Netherlands	27	30	28	31	30
Switzerland	33	26	27	27	26
Sweden	10	9	18	20	20
France	..	6	15	19	20
Great Britain	6	9	10	18	18
Denmark	18	14	25	25	13
Portugal	8	5	6	6	6
Belgium	2	2	3	4	4
Norway	..	3	2	3	3
Finland	1	7	7	7	1
Total	821*	886	1,145	1,495	1,109

Tabuľka 1. Množstvo namontovaných slnečných kolektorov v jednotlivých členských krajinách EÚ v období r. 1998 až 2002 [1000 m²] * bez Francúzska a Nórska [2]

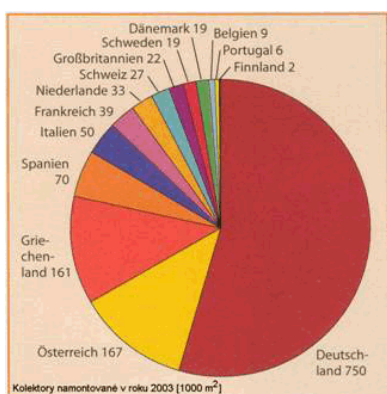
Region	Area	Share
Europe	1,495	17.4%
Turkey	700	8.1%
Japan	300	3.5%
China	5,500	64.0%
Others	605	7.0%
Total	8,600	100.0%

Tabuľka 2. Množstvo namontovaných slnečných kolektorov v r. 2001 v rôznych častiach sveta (v 1000 m²) [2]

Pre zaujímavosť v tabuľke 2 uvádzame údaje o počte v r. 2001 namontovaných kolektoroch v ostatných častiach sveta.

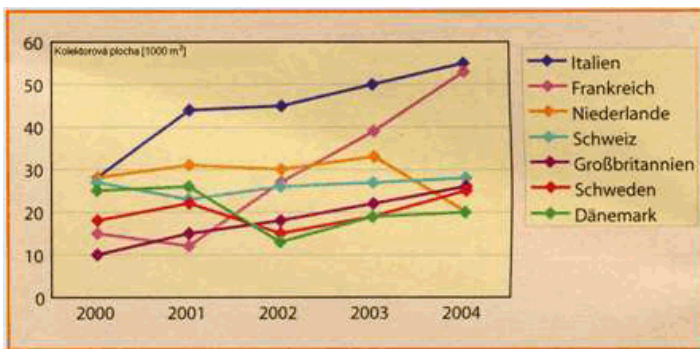
Dominantný, až 64 % podiel v r. 2001 mala na svetovom trhu Čína, pričom až 75 % podiel z namontovaných kolektorov mali trubicové vákuové kolektory, čo je v protiklade s Európou, kde vákuové kolektory nedosahujú ani 10 %-ný trhový podiel. V USA bolo v r. 2001 namontovaných iba necelých 25 tisíc m² slnečných kolektorov, ale až vyše milión m² nezasklených absorbérov na ohrev bazénovej vody [1].

Aj v r. 2003 pretrval v Európe nerovnomerný príspevok jednotlivých členských krajín k naplneniu cieľov Európskej komisie, čo dokumentuje obr. 1.

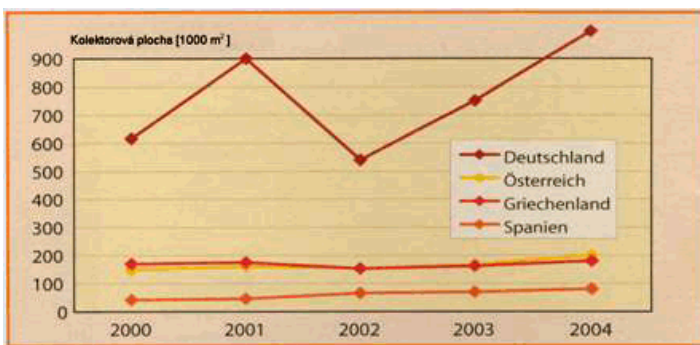

Obr. 1 [3] Pretrváva dominantný vplyv Nemecka a spolu s Rakúskom a Gréckom absorbovali takmer 80 % v EÚ v r. 2003 namontovaných slnečných kolektorov.

Na obrázkoch 2 a 3 je znázornený nielen skutočný počet namontovaných kolektorov ale aj predpoklad na rok 2004.

Obr. 2 Namontované kolektory v 1000 m² [3]

Obr. 3 Namontované kolektory v 1000 m² [3]

Z obrázkov je zrejmé, že zatiaľ čo v Rakúsku a Grécku predaj kolektorov v posledných rokoch stagnuje (avšak na vysokej úrovni), v Nemecku po prepade v r. 2002 má odbyt znovu vzostupnú úroveň. Ešte dynamickejšie sa inštalácie rozširujú vo Francúzsku (o +44 %) ale z relatívne veľmi nízkej východzej úrovni.

Ak by sa však v Bielej knihe Európskej komisie formulovaný cieľ mal dosiahnuť a to 100 mil. m² pracujúcich kolektorov v r. 2010, muselo by byť na 1000 obyvateľov EÚ v tej dobe namontovaných 266 m² kolektorov. Avšak až v 7. starých členských štátoch EÚ (Taliansko, Španielsko, Francúzsko, Belgicko, Veľká Británia, Fínsko a Írsko) je v súčasnej dobe plocha nainštalovaných kolektorov na 1000 obyvateľov nižšia ako 7.

Napriek tomu, že Rakúsko a Grécko už dnes majú nainštalovaných okolo 300 m² kolektorov na 1000 obyvateľov, ťažko bude bez dodatočných stimulov dosiahnuť ciele stanovené v Bielej knihe.

Aj nové členské krajiny po vstupe do EÚ vrátane Slovenska, sa budú musieť podieľať na environmentálnych programoch EÚ vrátane využitia solárneho tepla.

Je prekvapujúce, že štartovacia pozícia Slovenska nebude najhoršia. Aj keď sa nemôžeme rovnať s tými najlepšími, ale približne z 10 m² namontovaných slnečných kolektorov na 1000 obyvateľov by sme sa umiestnili v existujúcej 15 starých členských krajinách na približne 8. mieste.

Je to predovšetkým vďaka bohatej solárnej minulosti, ktorej počiatky sa trajú od začiatku 80-tych rokov. Pretože v súčasnej dobe na Slovensku prakticky neexistuje žiadna podpora nepodnikateľským subjektom, rýchlo túto pozíciu strácame.

Literatúra

- [1] Sun in Action II – A Solar Thermal Strategy for Europe, ESTIF, 04/2003, vydané s podporou Európskej komisie v rámci ALTERNER Programu.
- [2] Sun & Wind Energy 2003, str. 10, špeciálne medzinárodné vydanie „Sonnenenergie“
- [3] Sonne Wind & Wärme, 8/2004, str. 6